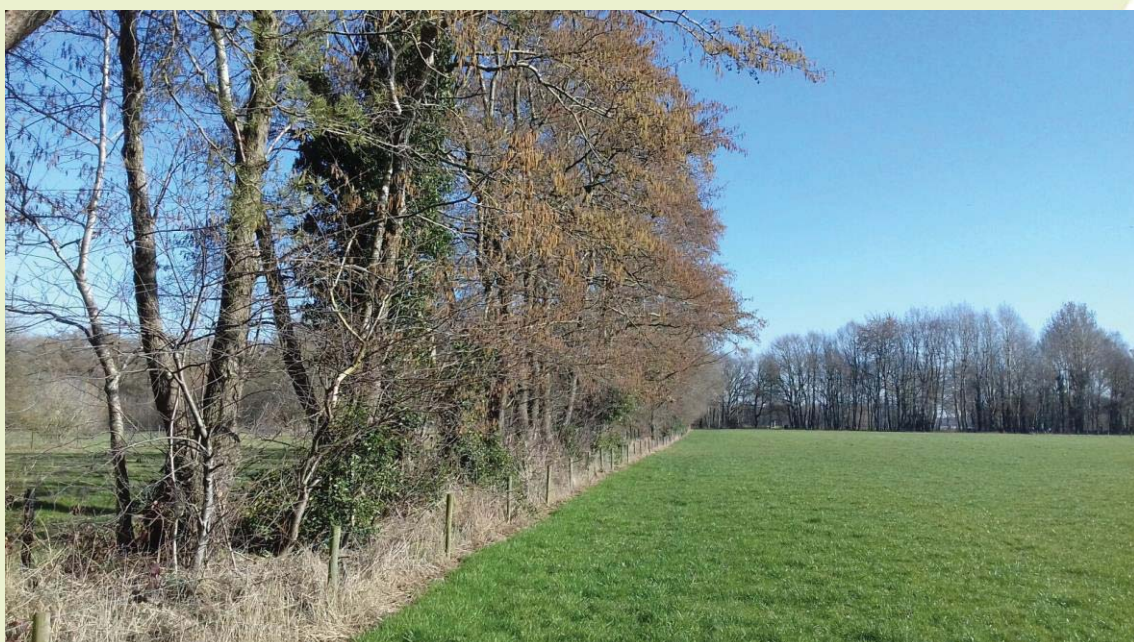

Natuurtoets project Vries-Zuid

Toetsing in het kader van de Wet
natuurbescherming

K.D. Jipping

Bureau Waardenburg bv
Ecologie & landschap

Natuurtoets project Vries-zuid

Toetsing in het kader van de Wet
natuurbescherming

Ken Jipping

Bureau Waardenburg bv
Ecologie & landschap

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10, Fax 0345 51 98 49
E-mail info@buwa.nl www.buwa.nl

Natuurtoets project Vries-Zuid

Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming

ing. K.D. Jipping

Status uitgave: definitief

Rapportnummer: 19-053
Projectnummer: 19-0093
Datum uitgave: 4 april 2019
Foto's omslag: K.D. Jipping / Bureau Waardenburg bv
Projectleider: G.J. Berg
Naam en adres opdrachtgever: Gemeente Tynaarlo, Postbus 5, 9480 AA Vries

Referentie opdrachtgever: zaaknummer 586674
Akkoord voor uitgave: ir. G.H. Bonhof

Paraaf:

Graag citeren als: Jipping, K.D. 2019. Natuurtoets project Vries-Zuid. Bureau Waardenburg Rapportnr. 19-053. Bureau Waardenburg, Culemborg.

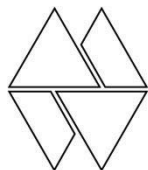
Trefwoorden: natuurtoets, Wet natuurbescherming, Vries-zuid

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv. Opdrachtgever hierboven aangegeven vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Naam Gemeente Tynaarlo

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001: 2015. Bureau Waardenburg bv hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg bv
Onderzoek en advies voor ecologie en landschap

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10
info@buwa.nl www.buwa.nl

Voorwoord

Gemeente Tynaarlo is voornemens om ten zuidoosten van Vries 75 woningen te realiseren. Gemeente Tynaarlo wil weten of deze ingreep effecten kan hebben op beschermde soorten en Natura 2000-gebieden en of significante effecten op deze gebieden op voorhand kunnen worden uitgesloten. Het plangebied maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland.

Gemeente Tynaarlo heeft Bureau Waardenburg opdracht verstrekt om de voorgenomen ingreep te toetsen aan de Wet natuurbescherming. Het betreft een actualisatie van het natuuronderzoek uitgevoerd door Ecogroen advies in 2013.

Aan de totstandkoming van dit rapport werkten mee:

Ken Jipping	veldwerk, rapportage
Gertrud Berg	projectleiding, kwaliteitsborging

Genoemde personen zijn door opleiding, werkervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor de door hen uitgevoerde werkzaamheden. Het project is uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van Bureau Waardenburg. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg is ISO gecertificeerd.

Vanuit de gemeente Tynaarlo werd de opdracht begeleid door de heer Nanninga. Wij danken hem voor de prettige samenwerking.

Inhoud

Voorwoord.....	2
1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding en doel.....	4
1.2 Toetsing Wet natuurbescherming.....	5
2 Plangebied en project.....	7
3 Natura 2000-gebieden.....	8
4 Betekenis plangebied voor beschermde soorten.....	9
4.1 Bronnenonderzoek.....	9
4.2 Betekenis van het plangebied beschermde soorten.....	9
5 Effecten op beschermde soorten	12
6 Literatuur	13

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Gemeente Tynaarlo is voornemens om ten zuidoosten van Vries, 75 woningen te realiseren. Gemeente Tynaarlo wil weten of en zo ja hoe met deze ingreep rekening moet worden gehouden met de Wet natuurbescherming.

Concreet wil de gemeente Tynaarlo weten of als gevolg van dit project significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden op voorhand kunnen worden uitgesloten en of het project effecten kan hebben op beschermde soorten.

Het plangebied maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland. Een 'Nee, tenzij'-toets wordt daarom niet nodig geacht.

De Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming heeft als doel het behoud van de biodiversiteit en duurzaam gebruik van de bestanddelen daarvan. Sommige handelingen en ontwikkelingen kunnen de natuur, en daarmee de biodiversiteit, schaden en zijn daarom krachtens de wet verboden. Is dat het geval dan is er in geval van beschermde gebieden een vergunning nodig of in geval van beschermde soorten ontheffing nodig voor het overtreden van een verbodsbepaling. In specifieke gevallen geldt een vrijstellingsregeling. ¹

In dit rapport wordt verslag gedaan van bronnenonderzoek, en de bepaling van de effecten op Natura 2000-gebieden.

Het doel van het onderzoek is te bepalen of de ingreep kan leiden tot overtredingen van de regels uit de Wet natuurbescherming. Als dat voor beschermde gebieden het geval is, wordt bepaald onder welke voorwaarden redelijkerwijs een vergunning kan worden verkregen of dat een Passende Beoordeling nodig is om hier antwoord op te kunnen geven. Als overtreding ten aanzien van beschermde soorten aan de orde is wordt bepaald onder welke voorwaarden redelijkerwijs ontheffing kan worden verkregen.

¹ Zie voor de doelstelling en regels van de Wet natuurbescherming het wettelijk kader in de bijlage.

1.2 Toetsing Wet natuurbescherming

Wet natuurbescherming (Wnb)

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking. De regels die toezien op bescherming van Natura 2000-gebieden zijn opgenomen in 'Hoofdstuk 2 Natura 2000-gebieden' van de Wet natuurbescherming. De verbodsbepalingen ten aanzien van beschermde soorten zijn opgenomen in 'Hoofdstuk 3 Soorten' en beschreven per beschermingsregime (zie onder). De regels voor houtopstanden zijn beschreven in Hoofdstuk 4 van de wet (zie ook Bijlage 1).

Deel 1 Natura 2000-gebieden

Deel 1 van de voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van een verkennend onderzoek naar de effecten op nabijgelegen Natura 2000-gebieden. De centrale vraag van deze toetsing is: bestaat er een reële kans op significante negatieve effecten op Natura 2000-gebieden of kan het optreden van significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden met zekerheid worden uitgesloten?

Deel 2 Beschermingsregimes soorten

Deel 2 van de voorliggende rapportage beschrijft de effecten van de ingreep op beschermde soorten planten en dieren in het plangebied en op welke wijze rekening moet worden gehouden met deze soorten. Als de voorgenomen ingreep leidt tot het overtreden van verbodsbepalingen betreffende beschermde soorten, zal moeten worden nagegaan of een vrijstelling geldt of dat een ontheffing moet worden verkregen.

De Wet natuurbescherming onderscheid bij de bescherming van soorten drie beschermingsregimes:

- *Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn* (Wnb § 3.1),
- *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn* (Wnb § 3.2)² en
- *Beschermingsregime andere soorten* (Wnb § 3.3).

Met het in werking treden van de Wet natuurbescherming is het beschermingsregime voor een aantal soorten veranderd dan wel vervallen. Ook zijn een aantal soorten beschermd die dat voorheen niet waren. Voor soorten vallend onder '*Beschermingsregime andere soorten*' kan de provincie een vrijstelling verlenen voor handelingen in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden (Wnb Art 3.10 lid 2a).

In dit rapport wordt onderscheid gemaakt in 'vogels', strikt beschermde soorten (Wnb § 3.2) en 'andere soorten' (Wnb § 3.3).

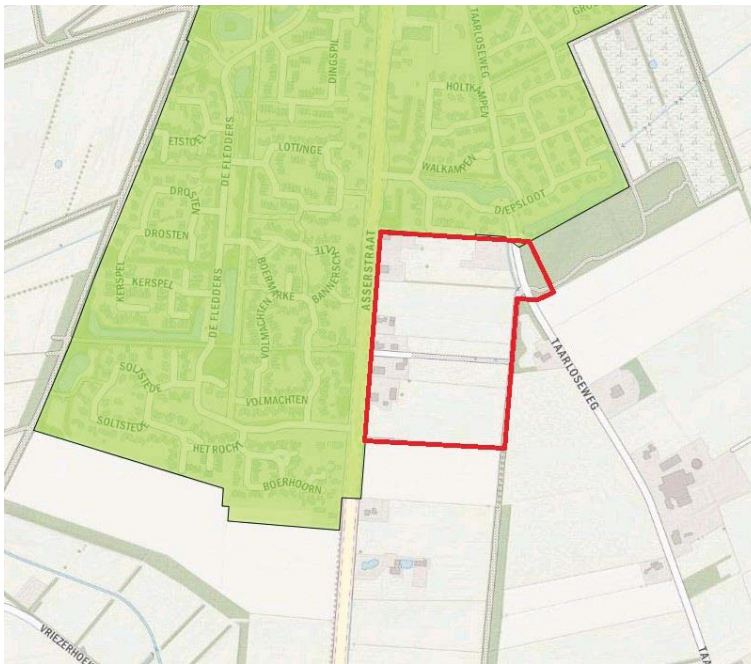
² Dit betreft soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn met uitzondering van vogels. Vogels vallen onder Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn. Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van EZ, versie 1.3 december 2016.

Deel 3 Houtopstanden en Natuurnetwerk Nederland

Houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermt houtopstanden met een oppervlakte van minimaal 10 are (1000 m²) en rijbeplantingen die bestaan uit meer dan 20 bomen (art. 1.1).

Mogelijk dat voor toekomstige ontwikkeling van het gebied bomen moeten worden gekapt. De te kappen bomen staan niet binnen de bebouwde komgrens Boswet, de regels ten aanzien van houtopstanden zoals vermeld in Hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming zijn hier dan ook van toepassing (Figuur 1). Mogelijk dat voor het verwijderen van bomen een melding bij de provincie gedaan moet worden. Ook kan de kapverordening van de gemeente Tynaarlo aan de orde zijn en is mogelijk een gemeentelijke kapvergunning nodig. Aan beiden moet te zijner tijd getoetst worden.

Figuur 1. Bebouwde komgrens vml. Boswet (groen) en ligging plangebied (rood omlijnd)
(Bron: Natuurkaart / bebouwde komgrens vml. Boswet - gemeente Tynaarlo)

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt op circa 2,3 km afstand van het Natuurnetwerk Drenthe. De provincie Drenthe kent geen externe werking voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Dit houdt in dat het beleid van het NNN niet geldt voor omliggende gebieden. Hierdoor zijn directe effecten op de NNN uit te sluiten en is het toetsingskader van de NNN niet van toepassing.

2 Plangebied en project

Plangebied en omgeving

Het plangebied ligt ten zuidoosten van de bebouwing van Vries (Figuur 2). Momenteel is het gebied grotendeels in agrarisch gebruik. Het bestaat o.a. uit weilanden, graslanden, houtwallen en sloten. De graslanden worden deels begraaasd door schapen. In het noordelijk deel van het plangebied zijn enkele houtwallen en ten oosten bevindt zich een klein bos. Aan de rand van het plangebied, parallel aan de Asserstraat bevindt zich een waterhoudende sloot. De ondiepe sloten die zich in het plangebied zelf bevinden stonden ten tijde van het veldbezoek droog. Door bekendheid met het gebied weten we dat de sloten ook de rest van het jaar droog staan.

Figuur 2 Ligging plangebied (rood omkaderd) (Esri Nederland, Community Map Contributors | Esri Nederland, beeldmateriaal.nl | Esri Nederland, Kadaster | Esri Nederland, AHN)

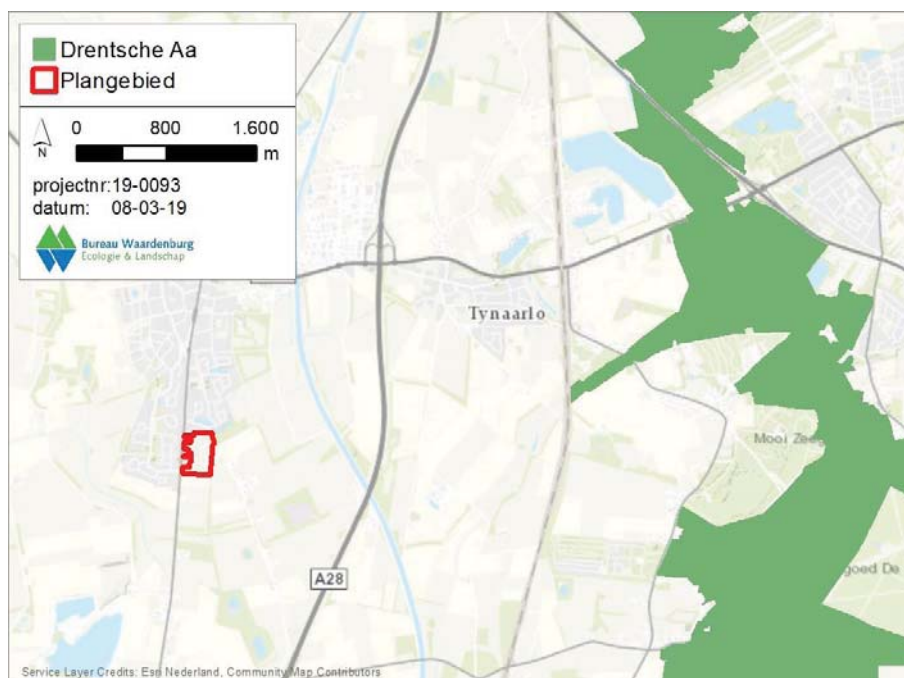
Voorgenomen ingreep

Informatie over de voorgenomen ingreep is aangeleverd door de heer J.R. Nanninga.

In het gebied is in 2013 onderzoek gedaan door Ecogroen Advies in het kader van het project 'de Bronnen'. Het plangebied destijds besloeg een veel groter gebied dan nu in beeld is voor woningbouw. Bij de huidige plannen voor Vries-zuid wordt uitgegaan van de realisatie van maximaal 75 woningen. Uitgangspunt is dat er vraag-gestuurd wordt gebouwd. Voor de realisatie van het project moeten naar alle waarschijnlijkheid bomen worden gekapt, sloten gedempt en enkele schuurtjes worden gesloopt.

3 Natura 2000-gebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. In de directe omgeving van het plangebied bevindt zich het Natura 2000-gebied Drentse Aa gebied (3,2 km) (Figuur 3).

Figuur 3. Ligging van het plangebied ten opzichte van het Natura 2000-gebied Drentse Aa.

Zandverstuivingen (H2330), stuifzandheiden (H2310), Kraaiheibegroeiingen (H2320) en Jeneverbesstruwelen (H5130) behoren samen met oude eikenbossen (H9190) tot de belangrijke habitattypen in de droge delen van het Drentse Aa gebied.

Bij de eerdere onderzoeken is reeds een voortoets uitgevoerd (Ecogroen advies 2013). Destijds werd geoordeeld dat er geen significante effecten zijn te verwachten op (het meest nabijgelegen) Natura-2000 gebied.

Door de realisatie van de woonwijk neemt emissie van de verbrandingsgassen toe, (mede) als gevolg van de toename van het aantal verkeersbewegingen. De depositie van verbrandingsemissies en (NOx- of stikstofdepositie) werken verzurend en vermestend op gevoelige vegetaties. Het effect van de verkeerstoename (als gevolg van de woonwijk) speelt vooral lokaal, waardoor negatieve effecten op het Natura-2000-gebied Drentse Aa niet heel waarschijnlijk zijn. Desondanks willen we gezien de zeer nabije ligging van het Drentse Aa-gebied met (zeer) stikstofgevoelige vegetaties adviseren een depositieonderzoek uit te voeren. Een Aeries berekening moet worden uitgevoerd voor zowel de aanlegfase als de gebruiksfase.

4 Betekenis plangebied voor beschermde soorten

4.1 Bronnenonderzoek

Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd op 07 maart 2019. Bij het raadplegen van de NDFF is uitgegaan van een zoekgebied met een straal van ca. 2000 meter om het plangebied en gegevens tot vijf jaar oud. Daarnaast is, voor zover nodig, gebruik gemaakt van achtergronddocumentatie (zie literatuurlijst).

Tabel 1 Rapportage NDFF (Geraadpleegd op 7 maart 2019) voor alle soortgroepen, met uitzondering van de soortgroep vogels ; **WNB**: beschermingsstatus onder de Wet natuurbescherming, NL=Nationaal beschermde soort (artikel 3.10), EU=Europees beschermde soort (artikel 3.1 of 3.5); **Vrijstelling**: Hier is aangegeven of de soort via een provinciale verordening is vrijgesteld. DR=Drenthe. **RL**: status van soort met vermelding op de Nederlandse Rode Lijst; 0 = uitgestorven op wereldschaal, 1 = in het wild uitgestorven op wereldschaal, 2 = verdwenen uit Nederland, 3 = in het wild verdwenen uit Nederland, 4 = ernstig bedreigd, 5 = bedreigd, 6 = kwetsbaar, 7 = gevoelig, - = niet op Rode Lijst (EZ 2015)

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	WNB	Vrijstelling	RL
Amfibieën				
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	NL	DR	-
Groene kikker complex	<i>Rana esculenta synklepton</i>	NL	-	-
Zoogdieren				
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	NL	DR	-
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	NL	-	-
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	NL	DR	-
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	NL	DR	-
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	NL	DR	-
Reptielen				
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>	NL	-	7

4.2 Betekenis van het plangebied beschermde soorten

Het plangebied bestaat uit weiland, bosschage en een gedeelte bos. Het plangebied is beoordeeld op betekenis voor amfibieën, vogels, vleermuizen, en grondgebonden zoogdieren. Voor andere soortengroepen wordt op basis van verspreidingsgegevens (NDFF) en aanwezig biotoop geconcludeerd dat het plangebied geen betekenis heeft. Ecogroen Advies heeft in 2013 nabij het plangebied steenanjer en waterdrieblad aangetroffen (deze waren destijds beschermd onder de flora en faunawet). Onder de Wet natuurbescherming zijn deze niet meer beschermd, ze staan wel beide op de rode lijst als respectievelijk kwetsbaar en gevoelig. Waterdrieblad is tijdens het veldbezoek in 2019 ook weer aangetroffen.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied vormt (geschikt) leefgebied van algemeen voorkomende soorten zoogdieren van het 'Beschermingsregime andere soorten' waarvoor een vrijstelling geldt voor overtreding van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen. In het plangebied zijn sporen aangetroffen van veldmuis, die in kleine aantallen aanwezig is. Tevens is spitsmuis in het gebied aangetroffen. De schuurtjes die in het plangebied staan hebben

geen functie voor steenmarter als verblijfplaats, ze zijn namelijk niet toegankelijk voor steenmarter. Ecogroen heeft in 2010 nesten van eekhoorn aangetroffen in het bos nabij het plangebied, deze is in 2019 op min of meer dezelfde plek weer aangetroffen. Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF) en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied géén betekenis heeft voor andere beschermde soorten grondgebonden zoogdieren.

Amfibieën en reptielen

Geschikt voorplantingswater voor amfibieën ontbreekt in het plangebied. Vlak buiten het plangebied bevindt zich echter wel water waar mogelijk algemeen voorkomende soorten in voorkomen. Delen van het plangebied, zoals bijvoorbeeld het bos en de houtwallen, kunnen deel uit maken van het landhabitat van amfibieën. In een klein heide gebied ten zuidoosten van het plangebied is levendbarende hagedis aangetroffen. Het ontbreekt echter aan geschikt habitat voor deze soort in het plangebied zelf. Hij wordt hier niet verwacht.

Vleermuizen

In het plangebied staan geen gebouwen, enkel een paar schuurtjes die geen geschikte invliegopeningen hebben. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied is echter niet uitgesloten. Er is één boom met loszittend schors (Figuur 4 en 5) aangetroffen die mogelijk geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen. Het plangebied maakt potentieel onderdeel uit van het foerageergebied van vleermuizen. Zo biedt de houtwal in het noordelijk deel een geschikt foerageergebied voor onder andere gewone dwergvleermuizen en laatvliegers. Het betreft – op basis van de aard en omvang en de omgeving - geen essentieel foerageergebied (d.w.z. essentieel voor het functioneren van een verblijfplaats). In het plangebied zijn mogelijk wel (essentiële) vliegroutes van vleermuizen aanwezig. Dit betreft onder andere de hiervoor genoemde houtwal (Figuur 5) en de laanstructuur die zich in het oosten van het plangebied bevindt.

Figuur 4 De gestippelde lijn geeft de mogelijke vliegroutes weer. De stip geeft aan waar de boom met loszittend schors zich bevindt.

Figuur 5 Links houtwal die mogelijk als vliegroute voor vleermuizen dient. Rechts boom met loszittend schors wat als mogelijke verblijfplaats voor vleermuizen kan dienen.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten van vogels met een jaarrond beschermde nestplaats³ vastgesteld in de mogelijk te kappen bomen in het plangebied. Op grond hiervan wordt de aanwezigheid van nesten van vogels met een jaarrond beschermde nestplaats uitgesloten. Het plangebied vormt wel geschikt broedbiotoop van algemeen voorkomende vogels waarvan de nestplaats niet jaarrond beschermd is. Zo zijn onder andere houtduif, merel, koolmees, roodborst en winterkoninkje aangetroffen.

³ Op grond van door het voormalige ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief, zwarte wouw.

5 Effecten op beschermde soorten

Amfibieën en grondgebonden zoogdieren

Grond- en graafwerkzaamheden kunnen algemeen voorkomende amfibieën en grondgebonden zoogdieren van het '*Beschermingsregime andere soorten*' treffen. Voor deze soorten geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en is dus geen ontheffing nodig. Het betreft algemeen voorkomende soorten (lokaal, regionaal en landelijk) en het aantal dieren dat potentieel gemoeid is met de (lokale) ingreep is beperkt. De gunstige staat van instandhouding van deze soorten is daarom niet in het geding. De eekhoorn is niet vrijgesteld, deze zou beperkt gebruik kunnen maken van het plangebied als foerageergebied. Er zijn in het plangebied geen nesten aangetroffen, echter kort daarbuiten wel. Opzettelijke verstoring is geen verbodsbepaling voor soorten die onder beschermingsregime andere soorten valt.

Vleermuizen

Indien de houtwal, de boom met loszittend schors en de laanstructuur ten oosten van het plangebied niet gespaard kunnen worden, dient nader onderzoek plaats te vinden naar vleermuizen om uitsluitsel te kunnen geven over de huidige betekenis van deze structuren (welke functie) voor vleermuizen (welke soorten). Op basis van de resultaten van dit nader onderzoek kan worden vastgesteld of een ontheffing van de Wnb nodig is en of mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn.

Vogels

Werkzaamheden in het broedseizoen kunnen er toe leiden dat nesten van vogelsoorten die in gebruik zijn beschadigd raken of verlaten worden door de oudervogels als gevolg van verstoring. Effecten van de voorgenomen ingreep op soorten met een jaarrond beschermd nest zijn uitgesloten. Voor deze soorten heeft het plangebied namelijk geen betekenis.

Andere soorten

Negatieve effecten op andere beschermde soorten als gevolg van de voorgenomen ingreep zijn uitgesloten. Voor andere beschermde soorten heeft het plangebied namelijk geen betekenis.

Conclusies beschermde soorten

- Voor het vernietigen van nesten die in gebruik zijn en het verstoren van in gebruik zijnde nesten van vogels zodanig dat broedsels mislukken is geen ontheffing mogelijk. Het vernietigen en verstoren van in gebruik zijnde nesten moet worden voorkomen (zie randvoorwaarden hieronder).
- Het aantasten van foerageerplaatsen en migratieroutes van vleermuizen is ontheffingsplichtig indien zij van groot belang zijn voor de functionaliteit van vaste rust- en verblijfplaatsen elders. Indien uit nader onderzoek blijkt dat er essentiële vliegroutes van vleermuizen aanwezig zijn, is een ontheffing van de Wnb nodig. Om een ontheffing aan te kunnen vragen moet tevens het wettelijk belang van de ingreep worden onderbouwd en moeten alternatieven zijn onderzocht.

- Het vernietigen of aantasten van verblijfplaatsen van vleermuizen is een overtreding van de Wnb artikel 3.5 lid 1 en 4. Indien uit nader onderzoek blijkt dat vleermuizen aanwezig zijn en schade aan verblijfplaatsen niet te voorkomen is, is een ontheffing van de Wnb nodig. Om een ontheffing aan te kunnen vragen moet tevens het wettelijk belang van de ingreep worden onderbouwd en moeten alternatieven zijn onderzocht.

Randvoorwaarden voor werkzaamheden in het kader van de voorgenomen ingreep

Het verstoren en vernietigen van vogelnesten die in gebruik zijn moet voorkomen worden om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Dit kan door het rooien van beplanting en (voorbereidende) (bouw)werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Voor het broedseizoen wordt in het kader van de Wnb geen standaard periode gehanteerd. De lengte en de aanvang van het broedseizoen verschilt per soort. Globaal moet voor het broedseizoen rekening gehouden worden met de periode half maart tot half augustus.

Nader onderzoek

Om eventueel als basis te kunnen dienen voor een ontheffingsaanvraag van de Wet natuurbescherming dient het vaststellen van vliegroutes en verblijfplaatsen van vleermuizen volgens het vleermuisprotocol 2017 te worden uitgevoerd. Dit betekent voor vliegroutes twee en voor verblijfplaatsen vier bezoeken in de periode mei t/m september.

6 Literatuur

Bunskoek, M. & F.J. Samsen (2013). Actualisatie FF-wet onderzoek en inrichtingsadvies 'de Bronnen' te Vries. Inventarisatie en beoordeling van natuurwaarden en adviezen voor inrichting. Rapport 13-188. EcoGroen Advies BV, Zwolle.

NDFF 2019(i) Nationale Databank Flora en Fauna Uitvoerportaal: <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/secure/index.zul>

Bureau Waardenburg bv

Onderzoek en advies voor ecologie en landschap

Postbus 365, 4100 AJ Culemborg

Telefoon 0345-512710, Fax 0345-519849

E-mail info@buwa.nl, www.buwa.nl